Debreczen 1896. XXIII. évfolyam 90. sz. Péntek, április 17.

Előfizetési árak:
Egész évre 10.— frt
Félévre 5.— „
Negyedévre 2.50 „
Egy hóra 1.— „
Egyes szám 4 kr.

Megjelenik mindennap, vasárnap kivételével.

DEBRECZENI ELLENŐR

A SZABADELVÜPÁRT KÖZLÖNYE

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Főpiacz, a városházzal szemben.

Hirdetések:
Egy hasábos petit soronkint 5 krjával számittatnak.

KÖNYV-TÁR

A Tiszántul és Erdély*.

(Észrevételek az egyházkerületek uj beosztásához.)

Debreczen, április 17.

A „*Debreczeni Ellenőr*“ folyó évi április hó 14. számában egy nagy léleg-zetü s bizonyára merész számitásu közlemény jelent meg, amely nem kisebb dologról szól mint a tiszántuli egyházkerületnek esetleg felszinre kerülhető uj felosztásáról, annak alkalmából, hogy az erdélyi ev. ref. egyházkerületben, a nem mai keletü szenvedélyek égése miatt, az egyetértés immár kezd végleg felbomlani s a *nagy-enyediek*, a velök szemben elkövetett erőszakoskodás által elkeseritve, azt hangoztatják, hogy készek inkább elszakadni, és a tiszántuli egyházkerülethez csatlakozni, mint sem az elnyomatást és a megsemisitésüket czélozó erőszakoskodést tovább türjék.

A tiszántuli egyházkerületnek alsó és felső részre való kettészakitása, most, nem régi időben egyszer már elkeseredett irodalmi harczot idézett elé. Bármennyire, méltánylást érdemeltek azon, különösen az egyházi közigazgatás, sőt anyagi háztartás szempontjából is kiemelt okok és érvek, melyek azon időben a különválás mellett felhozattak: igazán *szerencsének mondható*, hogy a felszinre dobott eszme csak nagy, kisebbségi vélemény maradt.

Megvalósitása esetében, a tiszántuli egyházkerület *menthetetlenül* elveszitette volna azon prepondetentióját, amelyet a magyar ref. egyháztársadalom mai beosztása mellett, természetes sulyánál és jelentőségénél fogva gyakorolt és sem a zsinatot előkészitő konventeken sem, különösen az 1881/2 és 1891/2-iki zsinatokon nem lett volna meg azon, a többi egyházkerületek által méltán irigyelt ereje, hogy a legnagyobb egyházpolitikai kérdésekben ő vigye mindig a döntő szerepet s magára az összes egyháztörvényi munkálatra is, annak sarkpontjait illetőleg, a saját szellemét nyomja rá.

Én nem tudom, de nem is hiszem, hogy a tiszántuli egyházkerület megunta volna, természetes viszonyából eredő ezen jó értelemben vett nagyhatalmi állását és vezér szerepét, hogy igy ez a kérdés ujra felszinre hozatik csak ugy apropó is. Mert az tény, hogy mihelyt a tiszántuli egyházkerület, akármi formában kivetkozik mai területi alakjából, akár ugy, amint régebben konbináltatott, egy felső és egy alsó tiszántuli egyházkerület képében, akár ugy, hogy az erdélyi egyházkerülettől elszakadt, mondjuk: renitens földterülettel nagyobbitja meg alsóbb határait: mi legalább félünk attól, hogy még ha más egyéb baj nem következik is be az ujra való alakulástól, az az *uj tiszántuli egyházkerület* semmivel sem lesz egyházi közigazgatás szempontjából jobb és életrevalóbb, mint volt akkor, amikor az erdélyi református püspök uralkodott a tiszántul is, s ráadásul kapta még az *oláh pópák* felett való hatalmat is.

Épen a mai egyháztársadalmi zaklatott és hova való fejlődésükben még egyelőre nem látható viszonyok, sőt ami minket most legelsősorban érdekel, *ami kitüzött czéljaink mellett* vetni fel a feldarabolásnak csak eszméjét is, alig ha nem a legnagyobb mértékben tárgytalan és tévesztett dolog.

Csak az kell, hogy akár a sajtóban, akár zöld asztalaink mellett áldatlan eszmecsere, majd a szenvedélyek növekedési tervényei szerint mindig nagyobb hullámokat vető vita támadjon egyházkormányzati és hatalmi kérdések felett, s ilyen módon zavartassék meg közöttünk a jó békeség és annyira szükséges egyetértés, azok az uj egyházpolitikai törvények ugy megfogják zilálni egyházunk testét, amig uj, talán kényelmesebb fekvés után néz hiuságból, hogy nem lesz elég könyünk eléggé megbánni azt, hogy figyelembe nem vettük az irás szavait: *„aki a régi gyepüt megbolygatja, megmarja a kigyó.*

Mi debreczeniek pedig akár fel is hagyhatunk a protestáns egyetem eszméjével és eddig oly nemes törekvésével, *mert azt Debreczen városa mellett, csak a mai történeti nagyságában, tradiczióiban és szellemében kiemelkedő és kitartó tiszántuli egyházkerület csinálhatja meg.* Mindig méltó panaszszal hallottam emliteni, hogy a többi egyházkerületek nem mindenike

* Ezt a tartalmas szép czikket egy országos nevü tudós férfiutól kaptuk, aki nem régen lelkes ünneplés tárgya volt. Nevét az ő határozott kivánságára hallgatjuk el. Szerk.

TÁRCZA.

A Hazához.*)

Szeretlek, óh Hazám, te szép magyar hon,
Fényes dicsőség s szenvedés hona!
Szentelt önérzettől betelve vallom
Büszkén: az Ég magyarnak alkota.
Szeretlek multad vér- s fénybiborában,
Szeretlek a jelennek alkonyán,
És szebb jövőd reménye csillagában,
Szeretlek, óh kedves magyar hazám!

Ha multadat tekintem, ott a vérnek
S a fényözönnek árja egybefut;
Történetünkből a lapok beszélnek,
Pályád futása volt a véres ut;
Egy ezredéves hősi küzdelemben
A nemzetért ontád a drága vért,
De száz s ezer ellenhadakkal szemben
Győztél...s arattál számtalan babért.

Óh volt idő, kinteljes, hosszadalmas,
Hogy minden ellened szövetkezett,
A bosszuló Nyugat, a nagy, hatalmas,
S a végenyészetet hozó Kelet.
Majd mint a számum zuga rád a bőszült
Dél, ...s mint vihar kitört Éjszak ellened,
Fejed fölé egész lavina gördült,
Azt hitte a világ, hogy eltemet.

De nem! miként a sziklabércz megálltál
A sok veszély, a nagy vihar között;
Az ellened jövőkre visszavágtál,
Nyugot s Kelet hatalma megtörött.
Bár szenvedél sokat, — de végezetre
Legyőzted a delet: az Izlamot,
Csak Éjszak áll kajánul ellenedbe,
Győzelmed' itten is kivivhatod.

Mögötted áll véres, de szép dicső mult,
Multadban üdvözöllek, óh Hazám!
Elődbe épen ily jövendő tárult
Uj ezredév közelgő hajnalán,
Mert bár Jelen nem is ragyog feletted
— Elmult csaták fáradt vitéze vagy —
De hogyha fáradalmaidat letetted,
Jövő dicsőséged reménye nagy.

Szeretlek, óh Hazám, te szép magyar hon,
Fényes dicsőség s szenvedés hona!
Szentelt önérzettől betelve vallom
Büszkén: az Ég magyarnak alkota.
Szeretlek multad vér- s fénybiborában,
Szeretlek a jelennek alkonyán,
És szebb jövőd reménye csillagában,
Szeretlek, óh kedves magyar Hazám!

Jozgits János.

*) Mutatvány Babik József egri tanitóképző intézeti tanár: „Hazafias szavalatok, dalok és indulók“ cz. jeles müvéből.

Bianca.

— Olasz novella. —

Irta: **F. De Roberto.**

(Folytatás.)

Neje mindent tudott. Tudta, hogy ő, a ki neki odaadta érintetlen, szüzies szive forró szerelmét, nem számithat soha teljes viszonzásra.

Tudta, hogy férje már egy egész életet élt, hogy azé a másé volt, hogy a fájdalom szántotta azokat a barázdákat magas homlokán.

De nem törődött azzal, hisz épen azért a bánatszőtte fátyolért, mely a szemére borult, azért a nagy fájdalomért szerette a férjét oly gyöngéden és élte czéljául azt tüzte ki, hogy e fájdalmát elfeledtesse.

Az átélt megrendítő dráma kiapasztotta volt Roberto lelki erejét és megtörte szellemi rugékonyságát.

Harminczötéves korában, teste és lelke teljes erejében, ugy érezte magát, mintha élte czélját eltévesztette volna, a mely után ő eddig oly nagy szivóssággal és erővel törekedett. Ez a lángész bilincsre volt verve, ép akkor, mikor megérkezett az ideje annak, hogy a világnak megmutassa egy nagy munkával egyénisége teljes értékét. Csak egy módja volt a meg-

tanusitott e nagy kulturális intézmény iránt kellő érdekeltséget, annyival kevésbbé kivánatos áldozatkészséget: most már ehez még csak az osztozás kellemetlenségei kellenek s a tiszántuli egyházkerület menthetetlenül elvesziti az erdélyi egyházkerületet is, a mely, ha talán mást nem tett is, de az eszmével rokonszenvezett. *Egy annektáló Oroszországnak bizonyára ő sem lehet jó szivvel barátja.*

Szerencse azonban, hogy legalább szerintünk mindaz, a mi emez tetszetős eszmében szépnek látszik, egyszerüen a jövő zenéje s előre elgondolható árnyékai is, igen sokára fognak hozzánk elérni.

Mert hiszen az eszme megpenditője nem igen vette egyelőre figyelemre a dolog kivitelének legyőzhetetlen nehézségeit, sőt lehetetlenségét.

Tudnunk kell ugyanis azt, hogy egyházi törvényeink értelmében, az egyházkerületek területei beosztásának megváltoztatásához, első sorban az *illető egyházkerületnek beleegyezése szükséges.* E nélkül még csak meg sem lehet az ügyet inditani. Nem hiszem, hogy a *tiszántuli* egyházkerületben akadna *ma* ember, aki a bolygatást, az adott viszonyok között, hivatalos alakjában felvetni vállalkoznék. Ennél sokkal több és fontosabb dolga van, ha csak hosszu kézzel, századok alatt egyszer nyiló virágok után nem akar nyulkálni. Az pedig még inkább bizonyos, hogy Erdély meg *végképen* nem bocsátja Nagy-Enyedet, sőt Nagy-Enyed is meggondolja dolgát s ha elválási szándékának talán az első szenvedély hevében kifejezést adott is, *komolyan nem kezdi meg soha a válópert.*

Erdélyben az *ilyen* válóper nem olyan könnyen megyen ám!

Ott vannak, a mint tudjuk, az ugynevezett „*Aprobata és conpillata constitutiok*“, az egyházkerület területi és minden jogviszonyait, országos törvények alapján rendező és biztositó kodifikácziók.

Ha Nagy-Enyed válni akar, először ezeket az országos törvényeket kell megváltoztatnia, a mihez bizonyára nincs ereje, sőt többet mondok: komolyan kedve sem; aztán le kell mondania ezen törvényekhez kötött több fejedelmi kegy és általában megkülönböztető előnyökről és alapitványokról, a mely nagy lelkűséghez megint, a mint mi ismerjük, nem elég gazdag és még kevésbbé lehet elég könnyelmü.

Kolozsvár és Nagy-Enyed harczát be várhatjuk tehát nyugodtan, anélkül, hogy ahoz messzebb menő kombinatiokat lehetne alaposan kötnünk.

A testvérharezot bizonyára csak nehéz szivvel nézheti minden protestáns ember. De vérszemet biztatgatásunk által ne adjunk egyik küzdő félnek sem.

Országgyülés.

Budapest, április 16.

A pénzügyi költségvetés vitáját ma *Kulmann* János folytatta.

Kovács József az önálló jegybankot követelte, *Polónyi* Géza pedig a kvóta felemelése ellen beszélt.

Ezután a vitát bezárták.

Lukács László pénzügyminiszter szólalt fel és visszapillantott a lefolyt vitára.

Néhány mellékes észrevétel után nyilatkozott a kvóta-kérdésről is. Magától értetődik, hogy a kvóta-bizottságoknak nem praejudikálhat a kormány álláspontjának megjelölésével. A kvóta-bizottságok, mint tudjuk épen most foglalkoznak ezzel a kérdéssel. Mi a magunk részéről megnyugodhatunk a mi bizottságunkban, a mely bizonynyal lelkiismeretesen, a való helyzetnek megfelelően fogja munkálni és megoldani a maga feladatát.

A mi a hitbizományok külföldön élő és költekező tulajdonosainak fokozott megadóztatását illeti, nem uj eszme. És a miniszter a maga részéről szivesen is tanulmányozni fogja a kérdést, de erre vonatkozólag határozati javaslatot nem tagadhat el.

Az adótörvényről, az adókulcsról mondottakra reflektálva, elismeri, hogy vannak panaszok, a melyeknek jogosultságát elismeri és azoknak javitására törekszik is. De mindazt, a mit mondtak, nem akczeptálhatja. Czélja az egyenes adóról és az adminisztrácziórol szóló reformokat egyidejüleg megalkotni és életbeléptetni. A tőzsdeadóról igéretéhez képest a javaslatot megcsinálta, s azt, amint annak ideje itt lesz, a parlament elé is terjeszti. A fogyasztási adók hasznositása tekintetében konstatálja, hogy a bérleti rendszer nem tulnyomó amint azt hangoztatták, s ezt a hasznositás statisztikájának kétségbe nem vonható adataival igazolta is.

Mindezek alapján természetesen Molnár József határozati javaslatát nem fogadhatja el.

A valutát szóba is hozták. A feltételeket a mik rajtunk mulnak, teljesithetjük. Beszereztük az aranyat, bevontuk a bankjegyeket s folyamatban van a szalinák bevonásának előkészitése is.

Az államjegyek kérdése és ezüstkurransé természetesen figyelmen kivül nem hagyható. A miniszternek az a nézete, hogy az államjegyek kiküszöbölendők. Az ezüst-kurransra vonatkozólag kijelenti, hogy a rázkódtatás elkerülése végett igyekeznünk kell az ezüstnek fokozatos kivonását a forgalomból.

Azután a miniszter tiltakozott az ellen a meggondolatlan nyilatkozat ellen, mintha az osztrák államférfiak összeköttetésben volnának a magyar pénzpiacz ellen tapasztalható velleitások forrásával.

A bankkérdésről is nyilatkozott a miniszter. A tárgyalások megnyitásakor a kormány bizonyos szervezeti változtatásokat kötött ki s ezeknek a feltételeknek teljesitéséhez köti az uj egyezmény megkötését. Általában azonban kijelentette a miniszter, hogy felelőssége olyan sulylyal nehezedik rá ebben a kérdésben, hogy csak teljes szabad kézzel járhat el a tekintetben és épen ezért határozati javaslatokkal nem kötheti meg magát. Tehát: Molnár és Helfy határozati javaslatát sem fogadhatja el.

A tartalmas, argumentumokban gazdag és kiváló polemikus erejü beszédet élénk figyelemmel hallgatta és helyesléssel fogadta az egész, természetesen kivételével azoknak, akik azzal az egyetlen

---

gyógyulásnak, egy második nagy szerelem, mely az első boldogtalan érzelem boldog folytatása lenne.

Ezzel a reménynyel kezdte meg neje hitvesi életét, ebben a reményben áldozta fel neki egész valóját.

És ime a szivéből áramló nagy szeretet nem képes a beteget meggyógyitani. Csókjai, dédelgetése, odaadása, mind hiába?

Pedig azt hitte, hogy már kivivta a győzelmet. Hisz férje őszinte vonzalmának ezer bizonyitékát adta már. Nem-e fogott uj erővel és kedvvel a munkához? Nem mosolygott-e ujra vidáman, boldogan?

Sőt ma, néhány órával ezelőtt, midőn őt megölelve, azzal az örömhirrel lepte meg, hogy forró vágyai nemsokára teljesülnek, hogy egy édes, erős kötelék füzi majd nemsokára egybe sziveiket, nem simult-e gyöngéden hozzá, nem fejezte-e ki neki, forró csókkal és édes szavakkal, hálaérzetét és vonzalmát?

Kimerülten, szomorun dőlt a hálószoba egyik karosszékébe, fejét tenyerébe hajtva és siratta a nagy türelemmel felépitett boldogság hirtelen rombadőlését.

Tehát férje még mindig szereti a halottat. Elolvasta a leveleit, megcsókolta az arczképét, beszélgetett vele mint azelőtt. Tehát nem értette meg őt, midőn örömsugárzó arczczal, hálát adva a Mindenhatónak, az ő magzatjáról beszélt.

Könyeket hullatott érette, a halottért és nem örömkönyeket az uj életért, mely nemsokára napvilágot lát. Ah, hasztalan volt minden. Férje semmibe vette az ő szerelmét! Midőn szerelemről beszélt hozzá, nem őt gondolta, hanem azt hitte mindig, hogy az a másik. Ő csak pótszer, semmi egyéb. A halott mindene.

Minő hatalma lehetett annak a nőnek, hogy még mot is, a sirbolt nyirkos mélyéből, magához vonzza a férfit erősebb, bensőbb kötelékkel, mint az élő.

Gondolatai megzavarodtak a rejtély nyitjának kutatásában és szakgatottan mormogta:

— Szerelem — szenvedély. „Mit is tudott ő a szenvedélyről? Azt a keveset, a mit férje megismertetett vele. Hiszen soha senki se törődött vele. A hogy visszavarázsolta emlékébe életének elmult napjait, ujra látta magát mint leánykát visszavonultságában, beteges öreges nagybátyja és nagynénje gondjaira bizva, amint virágok ápolásával és tanulással telnek órái.

Aztán jött a férje és élte napja felvirradt. Hogy is tudta volna őt megitélni? Hisz oly keveset tudott az életből. Nem élt-e egészen neki és vele. Szerelem, szenvedély! Nem értette, mit jelentének e hatalmas szavak. Annyit tudott csak, hogy a férje valami szent, a ki előtt térdre borul, hogy egy jóságos pillantás alamizsnájáért könyörögjön hozzá.

A férje hivatása: a hatalom, a hirnév, az övé: az önmegtagadás, az áldozat. A férje lehajolt hozzá, hogy felemelje és neki áldania a kezet, a mért feléje nyujtotta. Mit tett, hogy oly nagy jutalmat megérdemeljen? Hányan tekintettek rá irigy szemmel. Bizonyosan férje valamennyit megkaphatta volna, valamennyit, csak akarnia kellett.

De nem, ő nem akart senkit. A halott elvitte őt magával. És mily határtalanul szerethette őt az a nő. Sokkalta jobban mint ahogy ő valamikor képes volt őt szeretni, vak és végtelen szerelemmel, a melyet ő nem tudott elképzelni sem. Ezzel szemben a féltékenység hatalma megszünt. Maga a fogalom érthetetlen volt neki. Vajjon micsoda jelentősége van a féltékenységnek. Hisz ép ugy óhajtaná szeretni, mint az a másik, az akarna lenni, hogy saját életét belelehelje, hogy visszaadja neki és boldoggá tegye.

Azután szivesen elmenne messzire, vagy nem — inkább megkérné a férjét, hogy engedje őt nála egy zugban és onnan teljesitené minden parancsát, mint hü rabszolga és megelégednék azzal, hogy boldognak látja.

Nem, a halott nem panaszkodhatott, irigylendő volt. Hogyan vágyódott meg-

Több a 4. lapot

életfeltétellel rendelkeznek, hogy minden körülmények között opponálnak.

A megejtett szavazás nagy többséggel megbuktatta a benyujtott összes határozati javaslatokat.

A részletes tárgyalás során Ugron Gábor pattogott-pattogott azok ellen, a miket a miniszteri felelőséggel járó szabadkézről és a magyar pénzpiacz ellen intézett támadásokról mondott.

Házasuló férfiaknak.

Valamelyik keleti poéta ilyen tanitást ad a házasulandó férfiaknak:

„Ha megnősülsz, keresd a feleséged kedvét, de ne hallgass minden szavára. Mikor az ur az első asszonyt teremtette, egy bordát vett ki a férfi oldalából és tudjuk, hogy az oldalborda mind görbe s ha ki akarod egyenesiteni: törik, de nem hajlik. Nyilvánvaló, hogy görbe az asszonyi természet is; bocsásd meg hát vétkeit s ne dorgáld értök. És ne engedd szivedet haragra lobbanni iránta, kényszert se használj soha, mert hiábavaló minden fáradság: nem lehet kiegyenesiteni azt, ami — görbe."

Ha nem fogadjuk is el a keleti bölcs theoriáját az asszonyi természet görbe voltáról, igazat adunk a franczia mondásnak „Les extrêmes se touchent." Hogy két lény békében élhessen egymással egy hosszu házaséleten át, a lehető legellenkezőbb természetünek kell lenniök. Igy az egyik reménye enyhiti fogja a másik kétségbeesését, s az egyik szorgalma kárpótlást nyujt a másik tétlenségeért. A régi görög és egyptomi államokban papok és papnők tanitották a serdülő ifjuságot a házasélet miszteriumaira, s megelőztek ez uton sok katasztrófát, amelyet a modern tudomány nem bir elháritani.

Az ellentétes temészet külső jelekben is nyilvánul s bátran következtethetjük, hogy két egyén közül az egyiknek gömbölyü, a másiknak hosszukás irása van, az egyik szőke, a másik fekete, az egyik horgas orru, a másik pisze: jól megférnek majd együtt.

Két ideges ember, vagy két aktiv és akaratos egyén, sohase házasodjék össze; az ilyenek frigye rendesen zenebonát és bánatot hoz a család fejére. Ott sincs teljes harmonia, hol a szülők és gyermekek egyforma természetüek.

---

halni, ha tudná, hogy őt is igy szeretik majd, azzal a siron tuli szerelemmel.

Nem, a halott nem panaszkodhatott, hanem ő, a férfi panasza jogos, a ki kénytelen volt a szent emléket a szivéből kitépni.

Bün volna tán, hogy a szegény halott emlékét megőrzi?

Szabad-e féltékenynek lenni arra, a ki többé nem létezik. Hátha ő megtenné? Ha felemlitené neki. Tán balzsam volna ez szive égő sebének.

Az ajtó fölnyilt. A szoba félhomályában ráismert Roberto alakjára. Annyi ideje se volt, hogy összeszedje magát, midőn férje már ott térdelt előtte, fejét ölébe hajtva.

— Emma, bocsáss meg. A nő magához szoritotta, csókokkal árasztá homlokát és megsimogatta a haját.

— Roberto, én szegény jó Robertom.

Mindketten elhallgattak. Aztán a nő szólalt meg először.

— Roberto, hallod — sugok valamit; ha lány lesz, elnevezzük Biancának.

— Oh te édes, jó, szeretett feleségem.

A szobára boruló félhomályban a férfi nem látta a nehéz könyeket, melyek a nő arczán végigperegtek.

Arra a kérdésre, milyen asszonyt szeretnek legjobban a férfiak, valaki igy felelt: Négyfélét: az érzékit, az ügyfogyottat, a szentimentálist s a számitót.

Az érzéki tipuszt lenézik a nők és savanyu mosolylyal állitják, hogy az ilyen csak a férfiak alsóbb rendü érzelmeihez szól. Pedig nincs egészen igazuk. Az ugynevezett „refinod", finomult nő is képes az érzékekre hatni bizonyos öntudatlan módon. Ez a hatás merőben különbözik a paraszt tipus kézzelfoghatóbb varázsától, s inkább sejtelemszerü. Az ily finomult alakban jelentkező érzékiség lágyabbá teszi a nő hangját, nézését, intensivitást ad hangjának ha énekel, hajlékonyabbá teszi mozdulatait s megadja neki azt a nőies, varázst, mely a férfit mindennél jobban lebilincseli.

Ehhez az osztályhoz tartoztak: Stuart Mária és Lady Gamilton, a hires Nelson „charmeuse"-e. Ezt ideálizálta a görög müvészet Venus alakjában, s ez marad örökre a müvészek eszményképe.

Hidegebb testvérei talán rosz szemmel nézik néha s a házitüzhely mellett nem is mindig a legkivánatosabb alak, de Páris almáját ő fogja elnyerni amig csak a föld lakójában vér lüktet.

A másik: az ügyefogyott, támaszt kereső nő szintén megleli a maga lovagját. A hideg üzletember határozottan ezt a tipust keresi. Hizeleg hiuságának, hogy protegálhatja, s a kék szemü kuszó növényhez hasonló tehetetlen kis portéka, aki soha egy önálló cselekedetre nem képes, olyan rabszolgává teszi azt a hatalmas, positiv férfit, akár csak előbbeni testvére.

A harmadik kategoriába a szentimentális nők tartoznak. Nem oly élénkek, mint az első csapat, s kevésbbé szelindek, mint a második. Sok nő lenézi az érzelgős asszonyt, de szó ami szó: magok a férfiak szeretik. Egyik nagy orosz regényiró azt állitja valahol, hogy a férfiban több az igaz érzés, mint a nőben. S annyi bizonyos, hogy a könyeket hamarább megbocsátja a férfi, mint a szivtelenséget. Az a nő, aki az érzelmességet neveti, durvaság jelét adja, és soha sem lesz a férfi kedvencz tipusa.

A negyedik csoport, a számító, hideg nő, nem hat a férfiak nagyobb részére, de a a gyenge, ingadozó jellemü férfi könnyen hálójába kerül. Erős értelménél fogva belát a férfi szivébe, kiérzi gyönge oldalát hiuságára s lassan, mint a pók megszövi körülötte a hálót, melyből többé nincs menekvés. Ez a legveszedelmesebb tipus.

Szikra.

Szinház.

(P.) Tegnap Mailard regényes operettéje a „*Remete csengettyüje*" került szinre; kár, hogy e gyönyörü zenéjü operette nem vonzott nagyobb közönséget. Oly szép énekszámok, szép karok vannak e müben, hogy bátran elmehet opera számban is; aminthogy a m. kir. operaházban tényleg müsoron is van „*Willarsi dragonyosok*" czimmel.

Az összelőadás szép sikert aratott; karok, solisták összevágóan müködtek s ugyan vigyáztak a karmester hatalmas pálczájára.

Dicséret illeti *Galyassy* Paula (Rosé), ki nemcsak szépen énekelt, de ügyesen is játszott; valamint *Szigeti* Lujzát (Georgette) ki szintén csinosan énekelt és játszott a tőle megszokott ügyességgel.

Haday Sándor (Bellamy,) ifj. *Német* (Thibaut) *Horváth* (Sylvain) kellő dispoziczió mellett szépen énekeltek, és együtt egy jól sikerült előadást produkáltak.

Esküdtszéki tárgyalás.

— Orosz István Sinay Károly és társai ellen. —

A kir. törvényszék uj palotája I. számu nagy terme körül ma reggel 8 órakor megélénkültek a folyosók. Mike-Pércs szine-java ott tolongott. Mert mikepércsi emberek szerepelnek a pörben. 5/4 9 órakor jelent meg *Igyártó* Sándor törvényszéki elnök *Hoffman* József és dr. *Szeőke* István birákkal, dr. *Galánffy* János jegyzővel az esküdtek között, hogy megalakitsák az esküdtszéket. Daczára hogy 48 esküdt idéztetett meg tehát 12-vel több a rendes számnál, nem lehetett 36 tagot összehozni, mert az esküdtek névjegyzéke 1891-ből való s azóta a névsor elköltözés, halálozás által erős változást szenvedett. Kocsikon, gyalog indultak esküdtek után, mig végre 10 óra tájban sikerült az esküdtszéket megalakitani.

Tagjai *Békessy* László elnöklete alatt: *Miskolczy* Jenő, dr. *Fáy* Márk, *Vilmos* Lajos, *Hajdu* István, *Dalmy* Kálmán, dr. *Tüdős* Kálmán, *Tóth* István, dr. *Balázs* Ödön, *Horváth* István, dr. *Szoyka* Gyula, *Koncz* Elek, *Veszter* István és *Rochlitz* Arthur.

Birák, esküdtek, felek, ügyészek a teremben elfoglalták helyeiket s megkezdődött a tárgyalás.

Ezután felolvasták az inkriminált közleményeket, melyeknek főbb passusai következők:

A Debreczenben megjelenő „Debreczen" czimü lap 1894. 169 számában — mely lappéldányt panaszomhoz be is csatolom — a nyilttérben Orosz I-hoz intézve Sinay Károly mike-pércsi lakos magánzó egy nyilt levelet tett közzé, közölvén egyszersmind Vida Péter és Sas Antal mike-pércsi lakosok gazdálkodóknak hozáintézett s általok aláirt leveleit is.

Sinay Károly nyilt levelében a következő rágalmazó és becsületsértő tényállitásokat, illetve kifejezéseket használta:

„Miután semmikép sem tudok ahoz jutni, hogy önnel személyesen beszéljek, mert vagy napokig távol van, vagy hivatalos helyiségét zárni rendeli előttem s ha hivatalos ügyben a szabályszerü dij előleges beküldése mellett hivatalos müködését kivánom igénybe venni, durva izenet mellett küldi vissza megkereső leveleimet."

Ön ellen feljelentést tettem Rásó Gyula kir. tanácsos alispán urnál „több rendbeli mulasztásai, vétségei, rendetlenkedései, folytonos dorbézolásai miatt, kérve Ön ellen a vizsgálatot a község nyugalma, java érdekében, valamint irányomban tanusitott tiszteletlen, mivelt emberhez semmiképen nem illő eljárásai megakadályozása czéljából."

. . . Pedig szerettem volna, ha előttem igyekszendik megczáfolni mindazt, a mit Ön ellen állitottam „t. i. jegyzőhöz nem illő magaviselet, a hivatalos órák be nem tartása, a helytelen adókivetés, a többlet eltüntetése, a kiadásoknak a valónál nagyobbra tétele, a bevételnek meg sokkal csekélyebb összegbeni kitüntetése a valósággal bevett összegeknél."

Mert ime értesitem „hogy a közrend, tisztesség és nyugalom érdekében" egy ujabb beadványban már megkértem a mélt. főispán urat egy legközelebbi időben megtartandó és teljesen részrehajlatlan szigoru vizsgálat elrendelésére,

„mert ezek s a nép kezében lévő könyvecskék fényesen bebizonyitják állitásaimat valamint a környék takarékpénztárai s a helybeli szegény alap is."

„Mily szégyenletes eljárás volt Öntől pl. az is, hogy községünk egyik hivatalnoknőjét a megválasztott óvónőt egy gyülésből bakter általi kivezetéssel fenyegetni merte.

Valamint az is mily szégyenletes önre, mint községi jegyzőre nézve, mit a napokban Sass Antal volt községi gazda

házánál elkövetett, földre tiporván annak beteges nejét.

„— Félő hogy ilyen aljas cselekményekre is engedi ön magát ragadtatni".

Vida Péternek Sinay Károlyhoz intézett s a nyilttérben megjelent levelében következő passusok incriminálta tnak:

„Hiszen jót állok én érte s felelek róla, hogy szent igaz, a mit én állitok és be is fogom bizonyitani, hogy mind az adó, mind a községi számadás hamisan van kezelve."

„— Hogy ezen becsület fogytán lévő ember ne nyuzhassa tovább a falut."

Sass Antal ellen következő nyilttérben szintén megjelent sorokért:

„Ez az embertelen jegyző részeg fővel átjött hozzám s tigrisi dühvel a szegény anyjukomat földhöz verte.

— En mondtam volna meg, hogy miket cselekszik ez a részeges ember."

Sinay Károly ezeken kivül 1895. okt. 15-én a Debreczeni Hirlapban a „Kedves Kálmán öcsém" czimü nyilttéri közleményben több becsületsértő és rágalmazó kifejezést használt Orosz István ellen.

Sinay Károly panaszára Orosz I. ellen csakugyan folyamatba tétetett a fegyelmi eljárás, de mint alaptalant beszüntették.

Elnök: Felhivja először Sinay Károlyt, hogy a közleményekért elvállalja-e a felelőséget.

K. S. Igen mert nem türhettem tovább ennek az embernek a viselt dolgait Én tettem közzé a hirlapban is.

Vida Péter és *Sass* Antal elismerik, hogy Sinay által hozzájuk vitt s aztán hirlapba tett fogalmazványt ők aláirták, de azt határozottan tagadják, hogy arról tudomásuk lett volna miszerint a hirlapba lesz téve. A felelősséget érte nem vállalják el.

Sinay: Én ugy irattam alá velük a fogalmazványt, hogy ne törődjenek vele, akármit csinálok én azzal és ők alirták. Mi a jegyzőtől szabadulni akartunk s bár ők a módot nem tudták is, de a szándékuk ugyanaz volt, ami az enyém.

Ezután a tanuk kihallgatására került a sor. Dr. *Kálmánczhey* József, I. rendü vádlott képviselője több tanu ellen kifogást emel, azon okból, hogy azok Sinay Károlylyal perben állanak. Panaszló ügyvédjének felvilágositása után azonban kifogásolt tanuk kihallgattatni rendeltetnek. Elnök rendeletére összes tanuk együtt megjelennek a teremben, mintegy ötvenen.

Sinay Gábor és *Érczy* Kálmán kijelentik, hogy vádlottal ellenséges viszonyban vannak, nem kivánnak tanuskodni — eltávoznak.

A többi tanuk az esküt leteszik.

Ferenczy Elek főszolgabiró, első tanu marad a teremben. Orosznak mint előljárója nyilatkozik. Apró hivatali mulasztások, mint mindenütt panaszlónál is voltak, de különben rendes hivatalnoknak ismeri Orosz István jegyzőt. Sinay Károly feljelentésére hivatali vizsgálatot tartott szakértőkkel Orosznál, de a vádaskodást alaptalannak találta, mint az alispán hivatal is.

Nemes Zoltán, *Pákozdy* Sándor akkori szolgabirók szintén ugy nyilatkoznak a jegyzőről, mint a ki dolgait rendesen, megfelelően végzi.

Kovács István főszolgabirósági igtató ismeri Orosz J. jegyzőt magánéletében is, semmi rosszat nem tud róla, kifogástalan embernek ismeri. Nem tud semmit arról sem, amit *Sinay* felhoz, hogy közelebb valami kompromittáló dolog esett Oroszszal. Dr. *Kardos* Samu ügyvéd kérelmére az elnök megkérdezi *Vida* és *Sass* másodrendü vádlottakat arra nézve, hogy bármely-, és igy hirlapi használatra is adták-é a nyilatkozatot, vagy csak a megyéhez, a fegyelmi vizsgálat provokálására.

Vida és *Sass* egybehangzólag odanyilatkoznak, hogy csak a megyéhez való használatra adták.

Dr. *Nagy* Kálmán ügyvéd panaszos nevében kéri szakértő kihallgatását arra nézve, hogy az adókönyvek mennyiben felelnek meg a törvényszerü követelményeknek.

Dr. *Kardos* Samu ellenzi, de a törvényszék visszavonul s rövid tanácskozás után a szakértő megkérdezését kimondja, mi ellen Kardos semmiségi panaszt jelent be. Szakértőül *Orosz* László pénzügyigazgató helyettes hivatik meg, ki, amint az esküt leteszi, a megvizsgálandó könyvekkel visszavonulni akar. Kardos Samu aprólékos dolgokkal hozakodik elő s ajánlja figyelmébe a szakértőnek, mire az elnök megjegyzi, hogy a specziális kérdéseket szakértőhöz a vizsgálat után megteheti.

Kihallgatták Hidvéger Mihály, Szécsi István lelkész, Papp Imre biró, Pápay János törvénybiró, Mikó József, Balla József, Fene Mihály községi előljárókat, Sass Gerzson, Gellért János, Makra István, stb. községi lakosokat, akik mind Orosz István javára tanuskodtak.

Délután ½3 órakor folytatják a tanuk kihallgatását.

A tárgyalás előre láthatólag késő éjjel ér véget.

Rendkivüli városi közgyülés.

— Saját tudósitónktól. —

Debreczen, április 17.

Elnöklő főispán megujitván a gyülést, üdvözli az egybegyült bizottsági tagokat

Első tárgyul br. *Fejérváry* Géza honvédelmi miniszter és *Gromon* Dezső államtitkár köszönő iratait, melyeket azon alkalomból intézett *Debreczen* sz. kir. város feliratilag bizalmat szavazott nevezett államférfiaknak azon támadások ellen, melyeket Kasics ny. miniszteri tanácsos intézett ellenük.

Vértessy István főjegyző olvasta fel a köszönő iratokat, melyeket a törvényhatósági közgyülés örvendetes tudomásul vett szemben Kertész Jánossal, aki egyszerü tudomásul vétel mellett szólalt fel.

Majd *Roncsik* Lajos jegyző olvasta fel a helyi vasut kérvényére hozott tanácsi előterjesztését és mivel a közgyülés egyes tagjai az eredeti és módositott szerződések felolvasását kérték, ezek egész terjedelmükben felolvastattak.

A szerződéshez Dr. *Nagy* Zsigmond biz. tag szólt, ajánlva, hogy egyszeri átszálló jegyeket adjon ki a részvénytársaság, mit a közgyülés el is fogadott *Komlóssy* Dezső bizottsági tag azon hozzáadásával, hogy az átszállás maximalis dija 10 kr. legyen.

Szikszay *Szabó* László némi kikötésekkel elfogadja a tanács javaslatát. *Jóna* Dániel a teherszállitásnak a városból való kiküszöbölését óhajtja, de ha ez nem lehetséges, ugy elfogadja *Szentessy* János biz. tag inditványát, hogy a talpfákat rendes árban adja a város.

Stahl Géza id. főmérnök összegezve a mondottakat, felvilágositó megjegyzései után ajánlja elfogadásra a szerződési pontozatokat.

Simonffy Imre kir. tanácsos, polgármester ismertetve a kis vasut ügyeit kiemeli, hogy a város nem hozott sulyos anyagi áldozatokat a helyi vasut létesitése érdekében, miért is ajánlja a szerződés elfogadását.

Szikszay Szabó László biz. tag azt kivánja, hogy az uj vonal 45 év mulva menjen át a város tulajdonába és hossztalpfákat kiván alkalmazni.

Elnöklő főispán határozatképen kimondja, hogy a 45 évre terjedő szerződést elfogadja a közgyülés s annak megkötésével a tanács bizatik meg. Elfogadja továbbá a 10 kros maximalis dijat, vagyis az ut egyszeri átszállással 10 kr. lesz. A Szentessy János fenti inditványát leszavazta a közgyülés, valamint az is, hogy 45 év mulva a város tulajdonába menjen át az uj vonal. Az engedélyes vasuttársaság 1800 frt méter talpfát ingyen, 156 drb hidbéldeszkát pedig az előállitási áron kap a várostól.

Ezután a főjegyző felolvasta a közigazgatási bizottság mult évről szóló jelentését, melyet tudomásul vett a közgyülés.

Szirmainé Mészáros Jusztinának a tanács 200 frtot ajánl megszavazásra.

Jámbor Ferencz biz. tag semmit se szavaz meg.

Simonffy Imre kir. tanácsos, polgármester melegen ajánlja a segélyezést.

A közgyülés szavazattöbbséggel 200 frt segélyt szavaz meg Mészáros Jusztina asszonynak.

Ezzel a közgyülés véget ért.

NAPI HIREK.

Tájékoztató.

Lapzárta mindennap d. u. **2 órakor** csak esetleg **hétfőn** később.

Kéziratok visszaadására a szerkesztőség nem vállalkozhatik. Kérjük a lapnak csak az egyik oldalára irni, ha lehet porzó nélkül!

A kir. tábl. hivatalos órák a segéd- és kezelő hivatalokban d. e. 8—12 és d. u. 2—5 óráig tartatnak. Az igtató, kiadó-hivatal s az irattár a feleknek felvilágositásokat ád hétköznapokon d. e. 9—11, d. u. 3—4 óra közt; vasárnapokon és ünnepnapokon d. e. 10—11 óra közt.

Hivatalos órák az állami anyakönyvvezetőknél. Vasárnap d. e. 10—12-ig. Többi napokon d. e. 10—12-ig, d. u. 3—6-ig.

Nyilvános olvasóterem a kollégiumban, nyitva van hétfőn, szerdán, szombaton d. u. 3—6-ig.

Népkönyvtár az árok-utczai leányiskolában. Nyitva minden szerdán és szombaton d. e. 11—12 óráig.

Vasárnap és hétfőn lóvásár.

Május 16. Nyomdászok tavaszi mulatsága a Margit-fürdő összes helyiségeiben.

— **A városháza épitése.** Megbizható forrásból értesülünk, hogy már a legközelebbi napokban leérkezik a belügyminisztertől a városháza épitését *engedélyező* rendelet. Talán holnap vagy holnapután a tanács kezében lesz. — Ez örvendetes hir folytán tette meg a tanács már is a költözködéshez való intézkedéseket s ennek folytán adta be a mérnöki hivatal a tanácshoz az épitési pályázat kidolgozott föltételeit.

— **A püspök nevenapja.** Főtiszteletü *Kiss* Áron püspök ur tegnap ünnepelte 81-ik névnapját. Ez alkalomból tisztelői nagy számmal látogatták meg a népszerü főpapot, elhalmozva legjobb kivánságaikkal, melyekhez mi is szivünből csatoljuk a magunkét.

— **Halálozás.** Ma délelőtt hunyta le szemeit örökre egy jó családanya, müveltmagyar nő, ujfalusi Ujfalussy Endréné, szül. csokaji Fényes Etelka. Gyermekein és a Fényes családon kivül számos rokon család gyászolja. Igy a Komlóssy, Draveczky, Baranyi, Fáy és Orosz családok, valamint a kiterjedett Ujfalussy család. Temetése vasárnap délután lesz. Nyugodjék békében.

— **Képesitett bonnok és menházvezetőnők.** A debreczeni állandó menházvezetőnői és családi felügyelőnői tanfolyamról következő értesitést adott a kir. tanfelügyelő a hatóságoknak:

A debreczeni állandó gyermek-menedékházi dajkákat képző 6 hónapos tanfolyam az árok-utczai községi óvodában az idén is megtartatván, a külön miniszteri rendeletben

engedélyezett bonne-seminariul (családi gyermekfelügyelőnőket képző szaktanfolyammal) együtt, annak 10 és ennek 5 növendéke f. hó 28-án (esetleg még 29-én) fog képesitő vizsgálatot tenni. Midőn erről szerencsém van értesiteni, egyrészt a hatósága területén netán „Utasitás"-szerüleg egy éves rendes kisdedóvodai gyakorlaton volt és a felvételi feltételeknek egyebekben is megfelelő jelölteknek e képesitő vizsgálathoz idejekorán jelentkezésre felhivását, másrészt azt kérem, hogy a kettős tanfolyamunkat általában jó (nehányan kitünő) sikerrel végzett és egyébként is általában jól (nehányan kiválólag) minősitett állandó menedékházvezetőnőket és családi gyermekfelügyelőnőket, bonneokat kisdedóvó intézeteiben, állandó menedékházaiban, esetleg magánházaknál ajánlani és alkalmaztatni s e czélból hozzám fordulni méltóztassék. Szolgálatkész tiszteletem és üdvözletem nyilvánitásával vagyok, Debreczen, 1896. április 16. *Eötvös Károly Lajos*, kir. tanfelügyelő.

— **Blaha Lujza és az egyetem.** Báró Splényiné Blaha Lujza, a népszinmüvek ihletett müvésznője, még egyszer fellép utoljára a debreczeni szinpadon. Még pedig az egyetem javára ragyogtatja fényes tehetségeit április 28-án. Ez előadás előkészületeinek megbeszélése végett *Márk* Endre és *Vecsey* Imre tanácsnok ma délután 4 órára értekezletet hivtak össze.

— **Nagy vivó-meeting Debreczenben.** Érdekes vivó-meeting lesz ma, holnap és vasárnap délután az önálló tornacsarnok vivó termében, a hol nehány kiváló sportférfiun kivül *Szigethy Benedek* Gyula vivómester növendékei is összemérik kardjaikat. A növendékek versenyvivásán kivül rendkivül érdekesnek igérkezik a *Szigethy Benedek* Gyula és Sándor, továbbá *Kuhn Béla* honvédhadnagy és *Békéssy* Béla honvédhuszár tiszthelyettes mérkőzése. A mérkőzések iránt sportkörökben városszerte nagy érdeklődés mutatkozik.

— **A harmadik postahivatal.** Nagy édeklődéssel várják a Hatvan-utczai lakosok a harmadik postahivatal felállitása ügyének megoldását, a melyet nagyon megnehezit most már azon körülmény, hogy a Nagy-Csapó-utczai lakosság is kérni szándékozik — a mint azt már lapunkban emlitettük is — egy uj fiókposta hivatalt. Tagadhatatlan dolog, hogy a fiókpostának akár a Hatvan-, akár a Csapó-utczán leendő felállitása a rendkivül nagyobbodott forgalom szempontjából indokolt s mi e tekintetben véleményt nem nyilvánithatunk, hanem az is tény, hogy annak a város bármely pontján leendő felállitása közérdeket képez. Mert a meglevő posta hivatalok a megnagyobbitott munkaerő s megfeszitett munka mellett sem képesek a nagy munkaanyagot feldolgozni. A harmadik postahivatal felállitásának ügye különben abban a stádiumban van, hogy a szállitási vállalkozó költségvetése miniszteri jóváhagyásra vár. Mihelyt az megtörténik, a nagyváradi posta-igazgatóság megkezdi a szervezési munkálatokat. Azonban az uj hivatal megnyitása a millenniumi nagy elfoglaltság miatt valószinüleg csak a jövő év folyamán fog megtörténni.

— **A vármegyei diszbandérium.** Hajduvármegye diszbandériuma most már véglegesen szervezve van, a mennyiben *Venczelly* Mihály, a ki Püspök-Ladányt képviseli, tegnap jelentette be, hogy szintén részt vesz a hódoló diszfelvonulásban. A bandérium tagjai nem fognak együttes próbalovaglást tartani, hanem csak a Budapesten megtartandó főpróbán jönnek össze. A zászlótartó diszmagyarja már elkészült s a lobogó május hónap első felében szintén ki lesz téve közszemlére.

— **Érettségi vizsgálati biztosok.** Tegnap közöltük azon kormányképviselők névsorát, akiket a közoktatásügyi miniszter a tiszántuli ev. ref. egyházkerületi középiskolák érettségi vizsgálataihoz küldött ki. A debreczeni kollégium tanárai közül viszont többeket más egyházkerületek középiskoláihoz nevezett ki. Igy *Csiky* Lajost a nagy-kőrösi, dr. *Öreg* Jánost a kolozsvári és *Géressi* Kálmánt a nagyenyedi ev. ref. főgymnáziumhoz.

— **Az University extension ügye.** Még a mult évi debreczeni diákkongresszus magáévá tette az egyetemek kiterjesztésének eszméjét, de azóta ez az ügy hallgatott. A debreczeni joghallgatók önképzőkörének legutóbb tatott választmányi ülése felelevenitette ez eszmét s *Visky* Sándor, *Konrád* Ernő és *Davidovics* Sándor választmányi tagokból álló bizottságot küldte ki a kivitel módozatának megállapitása és az előleges intézkedések megtétele végett. Eddigi terv szerint az önképzőkör tagjai népies nyelven irt felolvasásokat fognak tartani a közeli nagyobb községekben. A felolvasások tárgyai nemzetgazdaságtani vagy társadalmi aktuális kérdések fognak lenni.

— **Halálozás.** *Bölöni* Sándor dusgazdag bihar- és szilágymegyei nagybirtokos, volt orsz. képviselő s jeles régész tegnap meghalt Nagyváradon. Holnap temetik Ugrán a ref. vallás szertartásai szerint. Tekintélyes könyvtárát és régészeti gyüjteményét, — mely igen értékes, — a biharmegyei és nagyváradi muzeumnak hagyta. Nagyobbszabásu müve, melyet annyi szeretettel, tudással és hosszu éveken át tartó fáradtsággal készitett el — Szilágyvármegye monografiája — közelebb meg fog jelenni a könyvpiaczon.

— **A debreczeni izr. hitközség hálája.** A debreczeni izraelita hitközség képviselőtestülete — amint emlitettük már — hálafeliratot intéz a zsidók reczepcziója alkalmából az egyházpolitikai reform vezérférfiaihoz: Wekerle Sándorhoz, Szilágyi Dezsőhöz, Csáky Albin grófhoz, valamint a jelenlegi kormányhoz, Bánffy Dezső báróhoz és Wlassics Gyulához. A lendületes hálafeliratokat most küldötték fel Budapestre.

— **A hadházi gyilkosság.** A hadházi rémes gyilkosság tettese *Orvos* Kiss Bálint a börtönben ül s várja méltó büntetését. — A vizsgálóbiró keresztkérdései alatt s társainak szemébe mondott vallomások alapján tegnap *beösmerte, hogy ő szurta hasba Hadházi* Bálintot. Régen haragudott rá s a kedvező pillanatot várta csak, hogy leszámolhasson vele. Öt társa — kik a verekedésben részt vettek — azonban továbbra is fogva marad.

— **Névváltoztatás.** Kiskoru Friedmann Wolf Sámuel balkányi illetőségü debreczeni lakos vezetéknevét belügyminiszteri engedélylyel „*Békési*"-re változtatta.

— **A boltfeltörések ügye.** A husvéti boltfeltörések ügyében a rendőrség még mindig erélyesen nyomoz, azonban a gazemberek olyan ügyesen rejtőzködtek el az igazságszolgáltatás elől, hogy teljesen nyomuk veszett. Az a vasutas, a ki látta őket az *Iklódy* András boltjában, semmiféle felvilágositást nem tud adni. — A feltörésben való részvétellel gyanusitott *Loós* Istvánt és *Weisz* Ignáczot átkisérték a királyi ügyészség börtönébe, azonban mindkettő makacsul tagad.

— **Az apja nem jön.** Éhös Péter tanitó épen azzal volt elfoglalva, hogy egy nebulónak ugyancsak porolta pálczájával testének bizonyos részit, mikor bejön a tanfelügyelő. Éhöst azonban a fölebbség jelenléte nem zavarta munkájában.

— Nesze kölyök, megmondhatod az anyádnak, hogy megint kikaptál.

— Ugyan tanitó ur, mondá a tanfelügyelő, hogy szegheti igy meg az iskolai szabályokat? Mit kellene szólnom a gyerek anyjának, ha panaszra jön hozzám?

— Tessék kidobni.

— De hátha az apja jön el hozzám?

— Az apja nem megy.

— Miért?

— Mert a kölyök apja én vagyok.

Táviratok.

— A *Debreczeni Ellenőr* saját tudósitójától. —

A t. Házból.

Budapest, április 17. A Ház mai ülésén első sorban *Kossuth* Ferencz panaszolta, hogy az osztrák-magyar bank nem védi a magyar érdekeket, ezért önálló jegybankot követel. — *Molnár* József reflektálva *Lukács* tegnapi beszédére, állitásait nem találja megfelelőknek. Bornemisza Lajos tiltakozik az ellen, hogy az adókivető bizottságban tiszviselők legyenek s erre egy javaslatot ad be. Bujanovich támogatja a javaslatot, példákat hozva fel. A javaslatot elvetették, tételt megszavazták. Ugron beszélt még közös aktivákról.

Egy képviselő halála.

Budapest, április 17. Báró *Perényi* Péter képviselő 58 éves korában Máté-Szalkán elhunyt.

Merénylet.

Budapest, április 17. Kolozsváron tegnap este *Hatházy* Ferencz dohánygyári igazgató ellen életveszélyes merényletet követtek el. — Egy lopásért elbocsájtott felügyelő ugyanis tegnap este kilencz órakor a dohánygyár közelében rálesett az igazgatóra s mikor ez mellette elment, rálőtt. Az igazgató nem esett el azonnal, rárohant a merénylőre, aki aztán a dulakodás közben még kétszer életveszélyesen meglőtte. A gyilkos elmenekült. A merénylet óriási izgatottságot keltett a városban.

Sport.

* **Lóverseny.** A folyó hó 18. és 19-ki debreczeni lóversenyekre vonatkozólag a következő tudnivalókat közöljük: A totalisateur vezetését a versenyek mindkét napján mostan is K. Császár Ferencz ur a „Magyar Lovar-egylet" totalisateur igazgatója teljesit. — Ezen versenyek alatt (szombaton és vasármap) a totalisateur két 2 forintos és két 5 forintos pénztárral a gyepen felállitott helyiségben fog müködni. A gyepre (tehát a nyergelő istállóhoz is) egyedül részvényes és tribüne előtti térre szóló jegygyel birók feljogositva nincsenek. A totelisateur-bódéhoz a gyepről egyenesen, mig a páholy- és zártszék helyekről a tribüne épületet kivülről megkerülve lehet jutni. Helyárak: a versenyekre vonatkozó falragaszok és versenysorozatban részletesen hirdetve vannak. Belépti jegyek és versenysorozatok, mint már előbb is közöltük, Szent-Királyi Tivadar ur müipar-áruk kereskedésében (városháza alatt) válthatók. Kellemetlenségek elkerülése végett felkéretik a versenyeken résztvevő közönség, hogy belépti jegyét láthatólag hordani sziveskedjék. — A versenyek kezdete mindenkor délután pontosan 2 órakor. — Hideg ételekről és hüsitőkről a Bika szálloda vendéglőse fog gondoskodni. A helyi vaspálya gőzmozdonyu vonatai (a hatvan-utczai vonalon) a versenyek alatt a Bika szállodától a lóvásártérig déli 1 órától folytonosan közlekednek. — A pályatért környező árkon keresztültörni, ültetvényeket rongálni és a gyepet gázolni büntetés terhe alatt tilos.

A ki a saját koporsóját kiséri.

— Hortobágyi história. —

Künn az árvalányhaj, nótatermő délibábos pusztán megint történt valami, aminek hire, emléke még sokáig fog szájról-szájra járni lobogó pásztortüzek mellett.

A történet szomoru meg vidám is. Az érzékeny lágy szivüeket megrikatja, s jóizüen nevethetnek rajta azok, a kik szeretik a mulatságost.

Tar Pista, hortobágyi nyalka csikós bojtárral esett meg, hogy tévedésből holt-hirét költötték, emiatt azután kikisérhette temetőbe a saját koporsóját.

Ez a mesébe való eset Tar Pistát a puszta hires, nevezetes alakjai sorába emelte. Vendégjáráskor őt is majd ugy mutogatja romantika-szomjas Hortobágy-látogatóknak a mátai biztos, mint Fülöp János gulyást, aki József főherczeget tanitotta izes tésztáskása főzésére, vagy Nándori számadó juhászt, a kinek kir. táblai biró veje van, avagy azt a másik hortobágyi pásztor tipust, a ki egyszer igy köszöntötte fel a Hortobágyra rándult főtiszteletü egyházkerületi közgyülést :

Mindnyájan, pásztorok vagyunk. A nagytiszteletü Urak lelkeket őriznek, én meg marhákra vigyázok. A legfőbb pásztor, a jó Isten tartsa meg sokáig az érdemes társaságot !

De hogy messze ne tévedjünk, térjünk vissza az elhagyott Tar Pistához.

A Hortobágyon meghalt egy csikos bojtár. Tóth Istvánnak hivták. Számadó csikós gazdája, Bujdosó, a nemes város lovait őriztette véle. Sötét éjszaka volt. Tóth Pista Promes nevü ménnek kötőfékét a derekához kötötte, hogy a ló el ne kóborogjon messzire. Vesztét okozta ez az ostoba óvatosság a legénynek. Éjjel zivatar támadt. A villámlástól, menydörgéstől megriadt a Promes s tüskönbokron keresztül vonszolta maga után a szerencsétlen Tóth Pistát, akit reggel csufosan eltorzulva, holtan találtak meg a pásztorok.

Egy városi alkalmazott személyesen jelentette a mezőrendőrségnél, hogy a Hortobágyon baj esett. Csakhogy *Tóth* Pista helyett *Tar* Pistát diktált be. Ez a félreértés, vagy tévedés aztán a gyászos esetet mulatságos epizódok egész sorával tarkitotta.

A rendőrség sürgönyzött a Tar Pista B.-Ujvároson lakó öreg szüleinek :

„Pista meghalt. Temetéséről gondoskodjanak. Holttest ohati hullaházban".

Másnap reggel gyászba öltözött atyafiság érkezett szekeren a hortobágyi csárdához. — Polituros koporsót, széles csipkés szemfedelet hozott magával a siró-rivó karaván. Aranyos papir betükkel rakatták rá a koporsóra ifj. Tar István nevét, életkorát és halála napját. Pedig ifj. Tar István épen akkor is a hortobágyi csárdában mulatott, mikor a koporsója megérkezett. — Az estével együtt ült be a csárdába s a fölkelő nap még ott találta.

Lelkendezve futott be a korcsmárosné Tar Pistához, hogy hirül vigye neki : Temetésére jöttek, koporsót is hoztak számára.

Tar Pista nem akarta hinni, amit a csaplárné ujságolt. Tüzesen ölelte keresztül a csárda virágát s rágyujtott arra a nótára, hogy :

„Tiszabecsi parton füzfabokor lendül,
Hej Tar Pista attól talpig össze rendül."

Odakin a siró ujvárosiak hallották a nótát. Ébren vagyunk-e vagy álmodunk ? Hisz ez a nóta a mi Pistánk nótája : ez a hang a Tar Pista hangja !

Az álmélkodás vége az lett hogy a kicsiny gyászoló közönség vidám halotti tort csapott azzal együtt, akinek temetésére indult.

Mit csináljanak most már a temetési kellékekkel ?

Mit ? Annak örömére — szólott egyik találékony eszü gyászoló fél a Tar Pista édes apjához, — hogy él a kelmed meghótt fia, ajándékozza Tóth Pistának, a ki csakugyan meghótt.

Öreg Tar István helyeslőleg bólingatott ősz fejével. Az arany betüs csipkés, szemfedelü koporsóval a gyászoló közönség ment tehát tovább Ohat felé, ahol kiteritve feküdt Tar Pista kenyeres pajtása, árva Tóth Pista csikós bojtár.

Csakhogy már akkorra ő róla is gondoskodott a gazdája, ha nem is olyan bőkezüen, mint Tar Pistáról a szülei. Három ezüst forintért hozott Csegéről egy fekete koporsót s benne párnának való gyaluforgácsot.

Nem baj. Vigasztalta Bujdosó bátyánkat a Tar Pista rokonsága. Majd vissza veszi a csegei kontár asztalos a koporsót más szegény legénynek.

Tóth Pistát azután belefektették a Tar Pista szép koporsójába. Rá adták a Tar Pistának szánt halotti ruhát, a selyem pruszlikot. Még az arany betüket is *meghagyták* a koporsó födelén. A *Tar Pista nevét.*

— Minek szednénk le, okoskodott Tar Pista, ha mán megfizetett édes apám értte ? Oda lenn a fődbe ugy se olvassák azt.

És megindult a szomoru menet az ohati temető felé. Tar Pista is ott ballagott a koporsó után, a melyiken aranyos betükkel volt kiverve az ő neve, a Tar Pistáé.

Oldalbabökte néha szomszédjait :

— Sirassatok kendtek mán no ! Ugy is mingyár béhantolnak.

Közgazdaság.

*** Uj személydijszabás a viczinálisokon.** A m. kir. államvasutak vonalain ez évi márczius 1-én életbelépett uj személydijszabás, mint értesülünk, arra késztette a magyar államvasutak kezelése alatt álló ama helyi érdekü vasutakat, melyek az államvasuti zónarendszert elfogadták, hogy az ő dijszabásaikat is a 3 ik szomszédos forgalmi zónának beiktatásával, valamint — részben — az I. osztály felemelt árainak beszámitásával átdolgoztassák, ami részben már meg is történt, részben pedig még folyamatban van. Ez által az illető helyi érdekü vasutaknak a személyforgalomból eredő bevételei és a mennyiben ezeket a legtöbb helyi érdekü vasutnál felesen osztották meg az üzemet kezelő magy. kir. államvasutakkal, mindenesetre jelentékenyen emelkedni fognak, a minthogy a magyar királyi államvasutak saját hálózatán márczius hónapban — az uj dijszabás, érvényesitésével elért bevételek is — a tavalyiakhoz képest miutegy 10 százalékkai (körülbelül 150.000 frttal) emelkedtek. Végre megemlitendő, hogy most már a szilágysági és a vinkovcze-brcskai helyi érdekü vasutak is, melyek eddigelé még tisztán kilometrikus alapon képezett személydijszabással birtak, szintén elfogadták a m. kir. államvasutakon fennálló zónarendszert, ami e vasutaknál a viteldijak jelentékeny leszálli ását, de amint ez a többi vasutakon nyert e részbeni tapasztalatokból biztosan következtethető, — egyuttal a forgalom és a bevételek jelentékeny emelkedését is fogja eredményezni.

Debreczeni piacz.

Hetivásár április 14.

Gabonavásár.

Buza, piaczra hozatott 3587 kgr. I. rendü 6.60, II r. 6.50, III r. 6.40.

Kétszeres, piaczra hozatott 3719 kgr. I. rendü 5.30, II r. 5.20, III r. 5.00.

Rozs, piaczra hozatott 2181 kgr. I. rendü 5.60, II r. 5.50, III r. 5.40.

Árpa, piaczra hozatott 3579 kgr. I. rendü 4.50, II r. 4.40, III r. 4.30.

Zab, piaczra hozatott 2514 kgr I. rendü 5.50, II r. 5.40, III r. 5.30.

Tengeri, piaczra hozatott 4003 kgr. I. rendü 4.10, II. r. 4.00, III. r. 3.90.

Köles 5.50

Köleskása 12.—

Burgonya 1.40—1.20

Piaczi áruczikkek :

100 kilónként: Bab fehér 7.50, bab sárga 7.25 burgonya 2 frt, só darabos 10.80, só darált 11.50, disznózsir 53—54 frt, széna I. rendü 2.— II. r. 1.40, III. r. 1.20, szalma I. r. 0.60, II. r. 0.50, szalonna sós 43—44 frt, szalonna sótlan 48 frt, háj 50 -52 frt, nyers faggyu 22 frt, szappan 23 frt, aszalt szilva 16 frt, borsó 16—28 frt, lencse 16—30 frt, rizs 14—34 frt, pirszén 2.20, salgótarjáni 1.50, szalonkőszén 1.80, árpakása 16—34.

Kilonként : Árpakása 16—36 kr., aszaltszilva 20—24 kr., asztali dara 16 kr., burgonya 3 kr., borsó szepességi 20 kr., szatmári 20 kr., bab fehér 8—10 kr., sárga 10 kr, disznó-zsir 56, czukor 46, irós-vaj 1 frt 20 kr., köleskása 14 kr., lencse szatmári 24 kr., szepességi 28 kr., liszt Nr. 1. 12 kr., Nr. 2. 11½ kr., Nr. 3. 11 kr., Nr. 4. 11 kr., Nr. 5. 10½ kr., Nr. 6. 10 kr., olvasztott vaj 90 kr., só darabos 11 kr., darált 12 kr., rizskása 16—36 kr., szappan 26 kr., szalonna sós 56 kr., sótlan 50—52 kr., kávé 2 frt 20 kr.

Literenként : Tej 8—10 kr., tejfel 40 kr., aszalt-szilva 12 kr., petroleum 18—20 kr., borsó 12 kr., lencse 12 kr., bab 8 kr., köleskása 10 kr.

Állatvásár.

Ló felhajtatott 965 db., elkelt 347 db. Marha felhajtatott 1025 db., elkelt 471 db. Sertés felhajtatott —.— db., elkelt — db. Sovány 6—12 hónapos 10—20 frt. Egy éves—másféléves —.—.— frt. Másféléves—kétéves —.—.— frt. Öreg sovány —.—.— frt. Kövér kilója —.—.— kr. Uj szalona 43—44 kr.

Szerkesztői posta.

Felkérjük t. munkatársainkat és lapunk barátait, hogy a lap részére küldendő czikkelyeiket és közléseiket tévedések elkerülése végett zárt borítékban sziveskedjenek küldeni a szerkesztőség czimére.

L. F. Szunyogd. Köszönjük. A lapot elküldtük. Üdvözlet.

K. Gy. Nyiregyháza. A legközelebbi viszontlátásra.

Sz. G. A szerkesztő bár sajnálja, de nem tehet eleget kérésének, mert munkatársnak csak azt nevezhetjük, ki állandó szellemi összeköttetésben van lapunkkal, Ön pedig még egyetlenegy czikkelyt sem irt lapunkba és igy nem is tarthatjuk munkatársunknak. Arra a megjegyzésre pedig, hogy ezt nem fogja megtudni senki, azt feleljük, hogy mi csak olyat cselekedtünk eddig, a mi nyilt és világos és ezen elvünktől még akkor sem térünk el, ha Ön nem fizet elő lapunkra.

D . . . Önnek a kezében oly kegyetlenül szól a lant, hogy legjobban teszi, ha a sutba dobja azt és nem boszant bennünket zöngeményeivel.

S. L. A szerkerkesztőség köszöni a szives meghivást. Rajta leszünk, hogy a csinos kiálllitást legalább egy szerkesztőségi tag megláthassa. Kiküldött tudósitónk azután egy czikkelyben fogja az ön buzgóságát méltányolni.

Mesebeszéd. Jól indul, de a vége szörnyen ellaposodik. Azután meg őszintén szólav hol látott ön olyan üveges tótot, ki egy ülőhelytében 73 liter ráczürmöst megivott volna. Számitsa csak ki, hogy hány ablaktáblát kell egy Szvatopluk ivadéknak berakni, mig 73 liter ráczürmösre valót gyüjt össze. Egyébként az egész elmondható borközi állapotba adoma gyanánt, de nem a mi lapunkban való.

Gyönge nő. Szivesen felelnénk arra a kérdésére, hogy meddig szerethet egy nő igazán ? de e tekintetben most nem nyilatkozhatunk, mert nagy praxisu munkatársunk — gyöngélkedik. Közölve vele kérdését, azt üzeni, hogy legyen szives beküldeni keresztlevelét, rövid életrajzát, (nem titkolva el

apróbb-nagyobb szerelmi ügyeit) és arczképét. Ez esetben egy hét mulva e helyen választ ad kérdésére.

Figyelő. Hogy a Hortobágy vizében alligatorok tanyáznának, mitsem tudunk, igy hát ne csodálkozzék, ha felfedezése néma bámulatba ejtett bennünket. Ellenben köszönettel veszszük szives igéretét, hogy szerkesztőségünket is meg fogja ajándékozniegy alligator csemetével. Várjuk a derék állatot mielőbb.

Gondolatok. Jó gondolatokat ma már nem szokás közkincscsé tenni, mert a praktikus ember magának tartja azokat. Az ön által beküldöttek ezenfelül még nem is gondolatok, csak ügyetlenül kiollózott banális frázisok.

Boridosz. Igaz részvéttel olvastuk sorait, de hogyan kivánhatja tőlünk, hogy ideálját, ki Önt gonoszul elhagyta — mi keressük fel. Mi nem vagyunk se postillon damourok, se detektivek. Ha azonban a csapodár ifju értékes fülbevalóit is magával vitte, ugy ne kegyelmezzen neki, hanem jelentse fel a rendőrségnél. Egyébként jó egészséget kivánunk.

B. István. Győr. A „Husz esztendőről" kimeritő kritikát irunk és a kért példányt elküldjük.

Idénybérlet 153. sz. Páratlan bérlet 153. sz.

Pénteken, 1896. április hó 17-én:

Pillangó csata.

Szinmü 4 felvonásban. Irta: Sudermann Hermann. Forditotta: Márkus Miksa. (Rendező: Hevessy Gábor.)

—

Szombaton, 1896. április hó 18-án, páros bérletben:

Bányamester.

Operette 3 felvonásban.

Kiadó és laptulajdonos:
„Csokonai" nyomda és kiadó részvénytársaság.
Felelős szerkesztő: **Koncz Ákos.**

Női divatkelmék
Barège, luster, mohair stb.
fekete és szines
selymek,
Napernyők
nagy választékban kaphatók
Szabó Lajos fiai czégnél
Debreczen, Rózsatér.
317—0—17

---

413 sz.
1896 v k.

Árverési hirdetmény.

A debreczeni kir. járásbiróságnak 6461 1896. P. sz. végzése folytán közhirré tétetik, miszerint Falk F. A és Fia keresk. czég részére Pataky Árpád sámsoni lakostól 200 frt tőke ennek 1895. évi november hó 27. napjától számitandó 6% kamatai és eddig összesen 37 frt 60 kr. perköltség erejéig 1896. évi márczius hó 9-én biróilag lefoglalt és 449 frt 50 krra becsült házibutorok és egy czimbalomból álló ingóságok **1896. évi április hó 23-án délelőtt 9 órakor** kezdetét veendő és Sámsonban, alperes lakásán megtartandó nyilvános birói árverésen a legtöbbet igérőnek azonnali készpénz fizetés mellett, szükség esetén becsáron alól is el fognak adatni.

Debreczen, 1896. évi április hó 3-án.

Török Péter,
birói kiküldött.

366—1—1

Szatmár-Nagybányai vasut részvénytársaság.

Meghivó

a Szatmár-Nagybányai vasut részvénytársaság részvényeseinek

XIII.

rendes közgyülésére,

mely **folyó évi május hó 8-án délután 5 órakor** a magyar ipar- és kereskedelmi-bank üléstermében (Budapest, V. Nádor-utcza 4.) fog megtartatni.

Tárgysorozat:

1. Az igazgatóság és felügyelő-bizottság jelentése.
2. Az 1895. évi mérleg és zárszámadás beterjesztése.
3. A nyereség hováforditása iránti határozathozatal.
4. Határozathozatal az igazgatóságnak és a felügyelő-bizottságnak adandó felmentés tárgyában.
5. A felügyelő-bizottsági tagok és póttagok választása, valamint az igazgatósági tagok jelenlétjegyei értékének megállapitása.

Azon részvényesek, kik a közgyülésen személyesen, vagy megbizottjaik által résztvenni kivánnak, részvényeiket a még le nem járt szelvényekkel együtt f. é. április hó 30-ig a magyar ipar- és kereskedelmi-bank főpénztáránál (Budapest, V. Nádor-utcza 4), vagy a „Nationalbank für Deutschland" főpénztár ánál (Berlin W. Voss-Strasse 34 a) letenni tartoznak. a hol a letett részvényekről elismervények adatnak ki.

A részvények a közgyülés után az elismervények visszaadása ellenében visszaszolgáltatnak. (Minden két-két részvény egy-egy szavazatra jogosit. Száz szavazatnál többet senki sem gyakorolhat).

Az évi mérleg, valamint az igazgatóság és felügyelő-bizottság jelentése f. é. április hó 20-tól kezdve az igazgatósági irodában Budapesten, VI. Dávid-utcza 8. sz. a., naponta délután 3—6 óráig közszemlére lesznek kitéve és nyomtatott példányokban minden részvényes rendelkezésére fognak állani.

Budapesten, 1896. évi április havában.

Az igazgatóság.

Vagyon **Mérleg 1895. deczember 31-től** **Teher**

	frt	kr.		frt	kr.
Vasutépités	1,250,000		Alaptőke: Törzsrészvények	500.000	
Uj beruházások	151.414	83	Elsőbbs. részv. forgalomba frt 731.500		
A m. ip. és keresk. banknál elhelyezve	6000	—	törlesztve „ 18.500	750.000	
Adósok	77951	52	Tartalék alap	14.378	69
			Beruházási alap	91.939	65
			Kölcsön törlesztetlen rész frt 58503·52		
			törlesztett „ „ 1496·48	60.000	
			Óvadék letevők	6.000	
			Hitelezők	22.121	48
			Üzleti fölösleg. 1894. évről frt 446·77		
			1895. „ „ 40 479·76	40.926	53
	1,485.366	35		1,485.366	35

Ezen mérleg a felügyelő-bizottság által megvizsgáltatott és helyesnek találtatott. Ezen bizottság az igazgatóság jelentését pártolta és különösen az üzlet felesleg felhasználása iránt tett javaslatához hozzájárult.

Budapest, 1896 április havában. 367—2—2

Az igazgatóság.

Mosóáruk!

A hirneves cosmanosi gyárból:

szintartó Voilé-ok, Indish foulard, Atlas Satin, Piquet

Zephirek

Szerbvásznak, à jour kelmék;

hazai gyártmányu

Csalán-szövet métere

12 krajczár.

Székely varrottas

nagy választékban és olcsón kapható

Szabó Lajos fiai

czégnél

Debreczen, Rózsatér.

31 7—0—27

Házat Blahánénak!

Báró Splényiné Blaha Lujza urnőnek Debreczenben csinos és kényelmes házat megvételre keresek. Megfelelő házak tulajdonosai kéretnek eladási szándékukat alulirott ügynöki irodánál bejelenteni.

Eladó rét és szántóföld.

Nagycserén, Acsádi-ut közelében 26 kat. hold rét, részben szántófölddel, gazdasági épületekkel és 16 db. jószágra istállóval és jó ivóvizet tartalmazó kuttal előnyösen és kedvező feltételek alatt **eladó.**

Morgó-utczában egy csinos ház az utczára, 3 szoba, 1 előszoba, pinczе-konyha, hátul elkülönitett 2 lakosztály, mindegyik lakosztály áll 1 szoba és 1 konyhából, **kedvező feltételek mellett alulirott iroda utján eladó.**

Egy szép tanyás birtok

82 kthold 390 □ öl jóminőségü buza és rozs termő fekete barna talajjal, megfelelő épületekkel 50 marhára istállóval, nagy góré és bővizü kuttal irodám utján **előnyös feltételek mellett eladó.** Ezen birtokon szokták a szatmári marhakereskedők vásár alkalmakor marháikat 48 órán át pihentetni, a helyért pedig 24 óránként darabonkint 50—60 krt fizetnek. **7000 frt előnyös bankteher betáblázva.**

Házak, földek és szőlők tulajdonosai eladási szándékukkal forduljanak egyenesen alulirott irodához, a hol utamon ingatlanaikat rövid idő alatt értékesithetik.

Hitelezőkkeli kiegyezéseket

gyorsan és szakavatottsággal eszközli

Babits Sándor,

okl. jegyző ügynöki irodája.

Debreczen, Nyomtató-utcza 769. szám Saját ház. 291 5—1

PSERHOFER J.-féle

gyógyszertár

BÉCSBEN, I. KER., SINGERSTRASSE 15. SZ. ALATT „ZUM GOLDENEN REICHSAPFEL".

Vértisztitó labdacsok, ezelőtt **általános labdacsok** neve alatt; ez utóbbi nevet teljes joggal megérdemlik, mivel csakugyan alig létezik betegség, melyben ezen labdacsok csodás hatásukat ezerszeresen be ne bizonyitották volna. Évtizedek óta ezen labdacsok általános elterjedésnek örvendenek és alig van család, melyben ezen kitünő házisz rből készlet nem volna található.

Számtalan orvos által ezen labdacsok háziszerül ajánlattatnak és ajánlattatnak minden oly bajoknál, melyek a rossz emésztésből és székrekedésből erednek; mint epe-zavarok, májbajok, kólika, vértolulások, aranyér, béltétlenség, s hasonló betegségeknél. Vértisztitó tulajdonságuknál fogva kitünő hatással vannak vérszegénység és az abból eredő bajoknál is: igy sápkórnál idegességből származó fejfájásoknál stb. Ezen vértisztitó labdacsok oly könnyen hatnak, hogy a legcsekélyebb fájdalmakat sem okozzák és ennek folytán még a leggyengébb egyének, de még gyermek által is minden aggodalom nélkül is bevehetők.

A számtalan hálairatából, melyet e labdacsok fogyasztói a legkülönbözőbb és legnehezebb betegségök után egészségök visszanyerése folytán hozzánk intéztek, ezen helyen csakis nehányat emlitünk azon megjegyzéssel, hogy mindenki, a ki ezen labdacsokat egyszer használta, meg vagyunk győződve, hogy azokat tovább fogja ajáulani.

Köln, 1893. áprillis hó 30-án.

Tisztelt Pserhofer ur! Legyen oly szives és küldjön nekem ismét 15 tekercset az ön felülmulhatatlan vértisztitó labdacsaiból utánvétellel Fogadja ez uton is legmélyebb köszönetemet labdacsai csodahatásáért.

Maradok teljes tisztelettel Pawlistik Ferencz, Köln, Lindenthal.

Harsche, Földnik mellett, 1887. szept. hó 12-én.

Tekintetes ur! Isten akarata volt, hogy az ön labdacsai kezeim közzé kerültek, melyeknek hatását ezennel megirom: Én gyermekágyban meghültem, olyannyira, hogy semmi munkát sem voltam többé képes végezni és bizonyára már a holtak közt volnék ha az Ön csodálatra méltó labdacsai engem nem mentettek volna meg. Az Isten áldja meg Önt ezért ezerszer. Nagy bizalmam van, hogy ezen labdacsok engem is tökélete en ki fognak gyógyitani, a mint már másoknak is egészségük visszanyerésére segitségül szolgáltak.

Knificz Teréz.

Bécs-Ujhely, 1887. november 9-én.

Mélyen tisztelt ur! A legforróbb köszönetemet mondom ezennel Önnek 60 éves nagynéném nevében. Az illető 5 éven át szenvedett gyomorhurutban és vizkórságban, már életét is megunta melyről egyébként le is mondott, midőn véletlenül egy dobozt kapott az Ön kitünő vértisztitó labdacsaiból s azoknak állandó használata folytán tökéletesen kigyógyult.

Legfőbb tisztelettel Weinczettel Jozefa.

Eichengraberamt, Gföhl mellett 1889. márcz. 27-én.

Tekintetes ur! Alulirott ismételten kér 4 csomagot az Ön valóban hasznos és kitünő labdacsaiból. El nem mulaszthatom legnagyobb elismerésemet kifejezni ezen labdacsok értéke felett és azokat, ahol csak alkalmam nyilik, a szenvedőknek legmelegebben fogom ajánlani. Ezen hála iratom tetszésszerinti használására Önt ezennel felhatalmazom.

Teljes tisztelettel Hahn Ignácz.

T. ur! Felkérem, miszerint az Ön vértisztitó labdacsaiból egy csomagot 6 dobozzal küldeni sziveskedjék Csakis az ön csodálatos labdacsainak köszönhetem, hogy egy gyomorbajtól, mely engemet öt éven át gyötört, megszabadultam. Ezen labdacsok nálam sohasem fognak kifogyni. s midőn legforróbb köszönetemet kifejezem, vagyok tisztelettel

Zwick! Anna

Ezen vértisztitó labdacsok csakis a **Pserhofer J.-féle, az „arany birodalmi almához" czimzett gyógyszertárban, Bécsben, I., Singerstrasse 15. sz. a.** készittetnek valódi minőségben s egy 15 szem labdacsot tartalmazó doboz ára 21 kr. Egy csomag, melyben 6 doboz tartalmaztatik 1 frt 5 krba kerül; bérmentetlen utánvételi küldésnél 1 frt 10 kr Egy csomagnál kevesebb nem küldetik el.

Az összeg előbbeni beküldésénél (mi legjobban posta-utalványon eszközöltetik) bérmentes küldéssel együtt 1 csomag 1 frt 25 kr. 2 csomag 2 frt 30 kr., 3 csomag 3 frt 35 kr, 4 csomag 4 frt 40 kr., 5 csomag 5 frt 20 kr., és 10 csomag 9 frt 20 krba kerül.

NB. Nagy elterjedésük következtében ezen labdacsok a legkülönfélébb nevek és alakok alatt utánoztatnak; ennek következtében kéretik **csakis** Pserhofer J. féle vértisztitó labdacsokat követelni és csakis azok tekinthetők valódiaknak, melyeknek használati utasitása a Pserhofer J. névaláirással fekete szinben és minden egyes doboz fedele ugyanazon aláirással veres szinben van ellátva.

Bernhard-féle alpesifü liqueur. Bernhard W. O.-tól Bregenzben. 1/1 üveg 2 frt 60 kr. 1/2 üveg 1 frt 40 kr. 1/4 üveg 7 kr.

Amerikai köszvénykenőcs, gyors és biztos hatásu legjobb szer, minden köszvényes és csuzos bajok, u. m.: g rinczagy bántalom, tagszaggatás, ischias, migraine, ideges fogfájás, főfájás, fülszaggatás stb. stb. ellen 1 frt 20 kr.

Tannochinin hajkenőcs, **Pserhofer J. től.** Évek hosszu sora óta valamennyi hajnövesztő szer között orvosok által a legjobbnak elismerve. Egy elegánsan kiállitott szelenczével 2 frt.

Általános tapasz, **Stoudel tanártól.** Ütés és szurás által okozott sebeknél, mérges daganatoknál, ujjkukacz, sebes vagy gyuladt mell vagy más ily bajoknál mint kitünő szer lőn kipróbálva. 1 tégely 50 kr. Bérmentve 75 kr.

Fogbalzsam **Pserhofer J.-tól.** Sok év óta a fagyos tagokra és minden idült sebre mint legbiztosabb szer elismerve, 1 kocsőggel 40 krajczár, bérmentve 65 kr.

Utifünedv, egy általánosan ismert kitünő háziszer, hurut, rekedtség, görcsös köhögés stb. ellen, egy üvegecske 50 kr., 2 üveg bérmentve 1 frt 50 kr

Élet-eszenczia (prágai csöppek) megrontott gyomor, rossz emésztés és mindennemü altesti bajok ellen kitünő háziszer. 1 üvegcsével 2 kr., 12 üveg 2 frt.

Általános tisztitó-só **Bulrich A. W.-től.** Kitünő háziszer a rossz emésztés minden következményei, u. m.: főfájás, szédü és, gyomorgörcs gyomorhév, aranyér, dugulás stb. ellen. 1 csomag ára 1 forint.

Angol csodabalzsam, egy üveg 50 krajczár, egy kis üveg 12 kr.

Por a lábizzadás ellen. Ezen por megszünteti a lábizzadást s az által képződő kellemetlen szagot, épen tartja a lábbelit és mint ártalmatlan szer van kipróbálva. Egy dobozzal 50 kr. Bérmentve 75 kr.

Golyva-balzsam, kitünő szer golyva ellen. 1 üveg 40 kr, bérmentes küldéssel 65 krajczár.

Stoll-féle Kola-vegykészitmény, kitünő szer az idegek megerősitésére, gyomorszenvedőknek és a belek megbetegedésére. 1 liter Kola elixir vagy bor 3 frt; 1/2 liter 1 frt 60 kr.; 1/4 liter 85 kr. — Császári Kola-elixir üvegekben 5 frt 50 kr. 3 frt és 1 frt 60 krjával.

Mia-Poko, kiváló szer egyoldalu **fejfájás, fogfájás, rheuma** st. ellen.

Ezen itt felsorolt készitményeken kivül az osztrák lapokban hirdetett összes bel- és külföldi gyógyszerészeti különlegességek raktáron vannak és a készletben netán nem levők gyorsan és olcsón megszereztetnek. — Postán megrendelések a legyorsabban eszközöltetnek, ha a pénzösszeg előre küldetik; nagyobb megrendelések utánvéttel küldetnek. Bérmentve csakis oly esetben történik a küldés, ha az összeg előre beérkezik, mely esetben a postaköltségek sokkal mérsékeltebbek. A fent felsorolt különlegességek kaphatók **Török** József gyógyszertárában, Budapest, Király utcza 12. és **Egger** A. fiánál (Nádor-gyógyszertár.) Váczi-körut 17.

„Csokonai" nyomda és kiadó r.-t. nyomása. 1896.